

Lieta C-452/04

Fidium Finanz AG

pret

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht

(Verwaltungsgericht Frankfurt am Main l?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu)

Pakalpojumu sniegšanas br?v?ba – Kapit?la br?va aprite – Treš? valst? dibin?ta sabiedr?ba – Piln?b? vai galvenok?rt dal?bvalsts teritorij? pl?nota darb?ba – Kred?tu izsniegšana profesion?las darb?bas ietvaros – Pras?ba iepriekš sa?emt at?auju dal?bvalst?, kur? sniegts pakalpojums

Sprieduma kopsavilkums

1. *Pakalpojumu sniegšanas br?v?ba – Br?va kapit?la aprite – L?guma noteikumi – Ar š?m div?m pamatbr?v?b?m saist?ta valsts pas?kuma p?rbaude*

(EKL 49. un 56. pants)

2. *Pakalpojumu sniegšanas br?v?ba – L?guma noteikumi – Piem?rojam?ba*

(EKL 49. un 56. pants)

1. No EKL 49. un 56. panta redakcijas, k? ar? no to atrašan?s vietas div?s daž?d?s L?guma III sada?as noda??s izriet, ka, lai gan tie ir savstarp?ji cieši saist?ti, šo noteikumu m?r?is ir reglament?t divas daž?das situ?cijas un tiem katram ir sava piem?rošanas joma. Protams, nav neiesp?jams, ka ?pašos noteiktos gad?jumos, kad valsts ties?bu norma vienlaic?gi attiecas gan uz pakalpojumu sniegšanas br?v?bu, gan ar? uz kapit?la br?vu apriti, ar to vienlaic?gi tiek rad?ti š??rš?i ab?m š?m br?v?b?m.

Šaj? sakar? nevar uzskat?t, ka š?dos apst?k?os sal?dzin?jum? ar noteikumiem par kapit?la br?vu apriti noteikumi par pakalpojumu br?vu sniegšanu tiek piem?roti pak?rtoti.

Ja valsts pas?kums vienl?dz ir saist?ts ar pakalpojumu sniegšanas br?v?bu un kapit?la br?vu apriti, ir j?izv?rt?, k?d? apm?r? min?tais pas?kums ir saist?ts ar šo pamatbr?v?bu ?stenošanu un vai t?dos apst?k?os k? pamata liet? k?dai no t?m ir priorit?ra noz?me. Attiec?go pas?kumu princip? izskata tikai attiec?b? pret vienu no š?m pamatbr?v?b?m, ja izr?d?s, ka attiec?gajos lietās apst?k?os viena no t?m ir gluži otrš?ir?ga sal?dzin?jum? ar otru un var tai tikt piesaist?ta.

(sal. ar 28., 30.–31. un 34. punktu)

2. Valsts rež?ms, saska?? ar kuru dal?bvalsts sav? teritorij? k? priekšnosac?jumu kred?tu izsniegšanai profesion?las darb?bas ietvaros, ko veic treš? valst? dibin?ta sabiedr?ba, izvirza iepriekš?ju at?aujas sa?emšanu un saska?? ar kuru š?du at?auju nevar pieš?irt, ja min?t?s sabiedr?bas galven? vad?ba vai t?s fili?le neatrodas šaj? dal?bvalst?, t?d?j?di radot š??rš?us treš?s valst?s dibin?tu sabiedr?bu pieejai dal?bvalsts finanšu tirgum, p?rsvar? ietekm? pakalpojumu sniegšanas br?v?bas izmantošanu EKL 49. un turpm?ko pantu izpratn?.

T? k? min?t? rež?ma ierobežojoš? iedarb?ba attiec?b? uz kapit?la br?vu apriti ir tikai

neizbēgamas pakalpojumu sniegšanai radītā ierobežojuma sekas, tad nav jāizvērtē šā režīma saderība ar EKL 56. un turpmākajiem pantiem.

Trešā valstī dibinātā sabiedrība nevar atsaukties uz EKL 49. un turpmākajiem pantiem. Faktiski pretēji Līguma sadaļai par kapitāla brīvību apriti norādītajam sadaļai par pakalpojumu sniegšanas brīvību nav neviena noteikuma, kurā būtu minēts, ka uz šiem noteikumiem var atsaukties pakalpojumu sniedzēji – trešo valstu rezidenti, kas dibināti Eiropas Savienības, jo šīs pārdotās sadaļas mērķis ir nodrošināt pakalpojumu sniegšanas brīvību dalībvalstu rezidentiem.

(sal. ar 25., 49. un 50. punktu un rezolūciju daļu)

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2006. gada 3. oktobrī (*)

Pakalpojumu sniegšanas brīvība – Kapitāla brīvība aprīte – Trešā valstī dibinātā sabiedrība – Pilnībā vai galvenokārt dalībvalsts teritorijā plānota darbība – Kredītu izsniegšana profesionālas darbības ietvaros – Prasība iepriekš saņemta atļauja dalībvalstī, kurā sniegts pakalpojums

Lieta C-452/04

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* (Vācija) iesniedza ar lūgumu, kas pieņemts 2004. gada 11. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2004. gada 27. oktobrī, tiesvedībā

Fidium Finanz AG

pret

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [V. Skouris], palātu priekšsēdētāji P. Jāns [P. Jann], K. V. A. Timmermans [C. W. A. Timmermans], A. Ross [A. Rosas] (referenti) un K. Šēmans [K. Schiemann], tiesneši S. fon Bārs [S. von Bahr], H. N. Kunja Rodrigess [J. N. Cunha Rodrigues], R. Silva de Lapuerta [R. Silva de Lapuerta], K. Lēnartss [K. Lenaerts], E. Juhāss [E. Juhász], Dž. Arestis [G. Arestis], E. Borgs-Bartets [A. Borg-Barthe] un M. Ilešis [M. Ilešis],

ģenerālvokāle K. Štiksa-Hakla [C. Stix-Hackl],

sekretārs B. Fileps [B. Fülöp], administrators,

ģemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 18. janvārī,

ģemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Fidium Finanz AG* v?rd? – K. Fasbenders [*C. Fassbender*] un A. Ekharts [*A. Eckhard*], *Rechtsanwälte*, k? ar? N. Petersens [*N. Petersen*], *Assessor*,
- *Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht* v?rd? – Z. ?le [*S. Ihle*], Z. Depmeiere [*S. Deppmeyer*] un A. Z?vi [*A. Sahavi*], p?rst?vji,
- V?cijas vald?bas v?rd? – V. D. Plesings [*W. D. Plessing*] un K. Šulce?B?ra [*C. Schulze?Bahr*], p?rst?vji,
- Grie?ijas vald?bas v?rd? – S. Spiropuls [*S. Spyropoulos*] un D. Kalogirs [*D. Kalogiros*], k? ar? S. Vodina [*S. Vodina*] un Z. Hadzipavlu [*Z. Chatzipavlou*], p?rst?vji,
- ?rijas v?rd? – D. O’Hagans [*D. O’Hagan*], p?rst?vis, kam pal?dz M. Kolinss [*M. Collins*], *SC*,
- It?lijas vald?bas v?rd? – I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], p?rst?vis, kam pal?dz P. Džentili [*P. Gentili*], *avvocato dello Stato*,
- Portug?les vald?bas v?rd? – L. Fernandišs [*L. Fernandes*], L. Maksimu duš Santušs [*L. Máximo dos Santos*] un A. Seisa Nevišs [*Â. Seíça Neves*], p?rst?vji,
- Zviedrijas vald?bas v?rd? – K. Vistranda [*K. Wistrand*], p?rst?ve,
- Eiropas Kopienu Komisijas v?rd? – H. St?vlbeks [*H. Støvlbæk*] un T. Šarfs [*T. Scharf*], p?rst?vji,

noklaus?jusies ?ener?ladvok?tes secin?jumus tiesas s?d? 2006. gada 16. mart?,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 L?gums sniegt prejudici?lu nol?mumu ir par EKL 49., 56. un 58. panta interpret?ciju.
- 2 Šis l?gums tika iesniegts saist?b? ar pras?bu, ko c?la *Fidium Finanz AG* (turpm?k tekst? – “*Fidium Finanz*”), Šveic? dibin?ta sabiedr?ba, pret *Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht* (Feder?lais finanšu dar?jumu uzraudz?bas dienests, turpm?k tekst? – “*Bundesanstalt*”) l?mumu, ar ko š? iest?de tai aizliedza profesion?las darb?bas ietvaros izsniegt V?cij? dibin?t?m person?m kred?tus, pamatojoties uz to, ka tai nav V?cijas ties?bu aktos paredz?t?s at?aujas.

I – Atbilstoš?s ties?bu normas

A – Kopienu ties?bas

- 3 EKL 49.–55. pants reglament? pakalpojumu sniegšanas br?v?bu. Ar EKL 49. panta pirmo da?u Kopien? ir aizliegti pakalpojumu sniegšanas br?v?bas ierobežojumi to dal?bvalstu pilso?iem, kas veic uz??m?jdarb?bu k?d? Kopienas valst?, bet sniedz pakalpojumus citas dal?bvalsts personai.
- 4 EKL 56.–60. pants attiecas uz kapit?la br?vu apriti. EKL 56. panta 1. punkts paredz, ka, iev?rojot EK l?guma III sada?as 4. noda?? ar nosaukumu “Kapit?ls un maks?jumi” izkl?st?tos noteikumus, ir aizliegti visi kapit?la aprites ierobežojumi dal?bvalstu, k? ar? dal?bvalstu un trešo valstu starp?.
- 5 Padomes 1988. gada 24. j?nija Direkt?vas 88/361/EEK par L?guma 67. panta ?stenošanu

[pants atcelts ar Amsterdamas līgumu] (OV L 178, 5. lpp.) I pielikuma ar nosaukumu "Direktīvas 1. pantā minēto kapitāla aprites tipu nomenklatūra" ievadā ir precizēts, ka:

"[..]

Šajā nomenklatūrā uzskaitītie kapitāla aprites tipi attiecas uz:

– visām operācijām, kas vajadzīgas kapitāla aprītei: darījumu un līdzīgu pārvedumu slēgšanu un izpildi. [..]

[..]

– kredītu vai aizdevumu atmaksāšanas operācijām.

Šī nomenklatūra nav pilnīgs kapitāla aprites jēdzienu saraksts, no tā izriet XIII sadaļas virsraksts – F. "Citi kapitāla aprites tipi: Dažādi". Nomenklatūra šī iemesla dēļ nav jāinterpretē kā ierobežojums šīs direktīvas 1. pantā minēto kapitāla aprites pilnīgas liberalizācijas principa piemērojumam."

6 Minētā nomenklatūra ietver trīsdesmit dažādas kapitāla aprites kategorijas. Šīs pašas nomenklatūras VIII sadaļā ar nosaukumu "Finanšu aizdevumi un kredīti" ir ietverti aizdevumi, ko nerezidenti piešķir rezidentiem.

B – *Valsts tiesiskais regulējums*

7 Saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 1. panta 1. punktu (*Gesetz über das Kreditwesen*) tika 1998. gada 9. septembra redakcijā (*BGBI.* 1998 I, 2776. lpp.; turpmāk tekstā – "KWG") ar "kredītiestādēm" saprot "uzņēmumus, kuri profesionālas darbības ietvaros veic bankas darījumus vai kuri tos veic tādā apmērā, ka ir jānodibina komercuzņēmums", un ar "bankas darījumiem" tostarp saprot "naudas aizdevumu un kredītu ar piekrišanu (kredītoperācijas) piešķiršanu".

8 Šī paša likuma 1. panta 1.a punktā jēdziens "finanšu pakalpojumu iestādes" ir definēts kā "uzņēmumi, kuri profesionālas darbības ietvaros sniedz finanšu pakalpojumus trešām personām vai kuri tos veic tik lielā apmērā, ka ir jānodibina komercuzņēmums".

9 KWG 32. panta 1. punkta pirmajā daļā noteikts:

"Ikvienai personai, kura vēlas profesionālas darbības ietvaros veikt bankas darījumus vai sniegt finanšu pakalpojumus valstī, vai arī to darīt tādā apmērā, ka ir jānodibina komercuzņēmums, ir jāsaņem *Bundesanstalt* izdota atļauja [..].

10 KWG 33. panta 1. punkta pirmās daļas 6. punkts paredzēts, ka atļauju nepiešķir, ja uzņēmuma galvenā vadība neatrodas valstī.

11 KWG 53. panta 1. punkts noteic, ka, ja ārvalstīs dibinātam uzņēmumam Vācijā ir filiāle, kas veic bankas darījumus vai sniedz finanšu pakalpojumus, tad šī filiāle ir uzskatāma par kredītiestādi vai finanšu pakalpojumu iestādi.

12 KWG 53.b panta 1. punkts ir paredzēts pašs režīms, kas piemērojams citās Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalstīs dibinātiem kredītiestādēm.

13 Atbilstoši *Bundesanstalt* 2003. gada 16. septembra apkārttrakstam par bankas darbību veikšanu vai finanšu pakalpojumu sniegšanu "valstī" KWG 32. panta izpratnē ir uzskatāma

darb?ba, ja “pakalpojumu sniedz?ja s?deklis vai past?v?g? atrašan?s vieta ir ?rvalst?s un tas m?r?tiec?gi orient?jas uz valsts tirgu, lai atk?rtoti profesion?l?s darb?bas ietvaros veiktu bankas dar?jumus vai sniegtu finanšu pakalpojumus uz??mumiem un/vai person?m, kuru s?deklis vai past?v?g? atrašan?s vieta ir valst?”.

II – Pamata pr?va un prejudici?lie jaut?jumi

14 *Fidium Finanz* ir atbilstoši Šveices ties?b?m dibin?ta sabiedr?ba, kuras s?deklis un galven? vad?ba atrodas Sengall? [*Saint?Gall*] (Šveice). T? ?rvalstu klientiem izsniedz kred?tus EUR 2500 vai 3500 apm?r? ar gada procentu likmi 13,94 %.

15 *Saska?? ar Fidium Finanz* iesniegtajiem r?d?t?jiem apm?ram 90 % no t?s izsniegtajiem kred?tiem tiek izsniegti person?m, kuras dz?vo V?cij?. Attiec?gie kred?ti s?kotn?ji tika pied?v?ti V?cij? dz?vojošiem V?cijas pilso?iem, kuri atbilst zin?miem nosac?jumiem. Turpm?k m?r?auditorija bija šaj? dal?bvalst? dz?vojoši darbinieki, kas atbilst zin?miem nosac?jumiem. Lai sa?emtu šos kred?tus, no *Schufa* (V?cijas inform?cijas par kred?tiem dienests) iepriekš nebija j?sa?em nek?da inform?cija.

16 Attiec?gie kred?ti tiek pied?v?ti no Šveices administr?t? m?jas lap?. No š?s m?jas lapas klienti var lejupiel?d?t vajadz?gos dokumentus, lai tos aizpild?tu un pa pastu nos?t?tu *Fidium Finanz*. Min?tos kred?tus pied?v? ar? kred?tstarpnieki, kuri str?d? V?cij?. Atbilstoši iesniedz?jtiesas min?tajam šie starpnieki nedarbojas ne k? *Fidium Finanz* p?rst?vji, ne ar? k? pilnvarnieki. Vi?i š?s sabiedr?bas lab? sl?dz l?gumus un par to sa?em komisijas naudu.

17 *Fidium Finanz* nav KWG 32. panta 1. punkta pirmaj? da?? paredz?t?s at?aujas, lai V?cij? veiktu bankas darb?bu un sniegtu finanšu pakalpojumus. T?s darb?bu Šveic? regul? š?s valsts ties?bas par pat?ri?a kred?tiem, ta?u atbilstoši iesniedz?jtiesas iesniegtaj?m nor?d?m pamata pr?vas faktu norises laik? atbilstoši š?m ties?b?m Šveices uz??mumiem, kas kred?tus izsniedz tikai ?rvalstniekiem, nav tikusi piem?rota pras?ba sa?emt at?auju.

18 Uzskat?dama, ka *Fidium Finanz* bankas darb?bu veic “valst?” KWG 32. panta izpratn?, k? ticis interpret?ts 2003. gada 16. septembra apk?rtrakst?, *Bundesanstalt* šai sabiedr?bai izvirz?ja pras?bu sa?emt at?auju, lai t? var?tu izsniegt kred?tus. Taj? paš? laik? *Fidium Finanz* uzskat?ja, ka savas darb?bas veikšanai tai V?cijas iest?žu izdota at?auja nav vajadz?ga tikt?l, cikt?l t? savu darb?bu neveic “valst?” KWG izpratn?, bet gan “[ir orient?ta] uz” V?ciju.

19 Ar 2003. gada 22. augusta l?mumu *Bundesanstalt* aizliedza tostarp *Fidium Finanz* profesion?las darb?bas ietvaros vai t?d? apm?r?, ka ir j?nodibina komercuz??mums, veikt kred?ta oper?cijas, m?r?tiec?gi kontakt?joties ar V?cij? dz?vojošiem klientiem. Uzskat?dama, ka šis l?mums, k? ar? v?l?kais to apstiprinošais *Bundesanstalt* l?mums ir kapit?la br?vas aprites ierobežojums EKL 56. un turpm?ko pantu izpratn?, *Fidium Finanz* c?la pras?bu *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* [Frankfurtes Administrat?v? tiesa].

20 Uzskatot, ka izskat?m?s pr?vas atrisin?šanai ir nepieciešama L?guma noteikumu interpret?cija, *Bundesfinanzhof* [Feder?l? Finanšu tiesa] nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1) Vai uz??mums, kura re?istr?cijas vieta ir ?rpus Eiropas Savien?bas, šaj? gad?jum? Šveic?, savas profesion?l?s darb?bas ietvaros pieš?irot kred?tus Eiropas Savien?bas dal?bvalstu, šaj? gad?jum? – V?cijas Federat?v?s Republikas, iedz?vot?jiem, attiec?b? uz šo dal?bvalsti un t?s iest?žu vai tiesu pas?kumiem var atsaukties uz kapit?la aprites br?v?bu saska?? ar EKL 56. pantu, vai ar? š?du finanšu pakalpojumu sagatavošanu, sniegšanu un izpildi regul? vien?gi pakalpojumu sniegšanas br?v?ba, ko nosaka EKL 49. un turpm?kie panti?

2) Vai uz kapit?la aprites br?v?bu saska?? ar EKL 56. pantu, profesion?las darb?bas ietvaros vai galvenok?rt pieš?irot kred?tus iedz?vot?jiem, kuru past?v?g? uztur?šan?s vieta ir Eiropas Savien?b?, var atsaukties ?rpus Eiropas Savien?bas re?istr?ts uz??mums, kurš darbojas sav? faktiskaj? adres? valst?, kur š?du pakalpojumu sniegšanas uzs?kšanai un veikšanai netiek izvirz?ta pras?ba sa?emt š?s valsts iest?žu iepriekš?ju at?auju, ne ar? veikt savas k?rt?j?s darb?bas kontroli veid?, k?ds rakstur?gs kred?tiest?d?m Eiropas Savien?b? un it ?paši šaj? gad?jum? – V?cijas Federat?vaj? Republik?, vai ar? atsaukšan?s uz kapit?la aprites br?v?bu šaj? gad?jum? ir ties?bu ?aunpr?t?ga izmantošana?

Vai saska?? ar Eiropas Savien?bas ties?b?m š?du uz??mumu var apl?kot t?pat k? personas un uz??mumus ar re?istr?cijas vietu dal?bvalsts teritorij?, izvirzot pras?bu sa?emt at?auju, kaut ar? tam šaj? dal?bvalst? nav ne re?istr?cijas adreses, ne fili?les?

3) Vai kapit?la aprites br?v?bu, kas paredz?ta EKL 56. pant?, ierobežo tas, ka uz??mumam ar re?istr?cijas adresi ?rpus Eiropas Savien?bas, kas profesion?las darb?bas ietvaros kred?tus pieš?ir iedz?vot?jiem Eiropas Savien?b?, ir j?sa?em iepriekš?ja at?auja no iest?des attiec?gaj? Eiropas Savien?bas dal?bvalst?, kur past?v?gi uzturas kred?t??m?ji?

Vai no t? izriet, ka nepie?emamu komerci?lu kred?tu pieš?iršana veido noziedz?ga nodar?juma sast?vu vai administrat?vo p?rk?pumu?

4) Vai trešaj? jaut?jum? min?t? pras?ba sa?emt iepriekš?ju at?auju ir pamatota saska?? ar EKL 58. panta 1. punkta b) apakšpunktu, it ?paši iev?rojot:

- kred?t??m?ju aizsardz?bu no l?gumiskiem un finansi?liem pien?kumiem pret person?m, kas iepriekš nav apliecin?jušas savu uzticam?bu,
- šo personu aizsardz?bu no person?m un uz??mumiem, kas neveic pien?c?gu gr?matved?bas uzskaiti un nepilda savus pien?kumus konsult?t un inform?t klientus saska?? ar visp?r?gajiem noteikumiem,
- šo personu aizsardz?bu no nesam?r?gas un nepareizi izmantotas rekl?mas a?it?cijas,
- garantijas, ka uz??mumam, kas pieš?ir kred?tus, ir pietiekami finansi?lie resursi,
- kapit?la tirgus aizsardz?bu no lielu kred?tu nekontrol?tas pieš?iršanas,
- kapit?la tirgus un sabiedr?bas kopum? aizsardz?bu no krimin?l?m mahin?cij?m, it ?paši t?m, kas ir pamat? noteikumiem c??ai pret naudas atmazg?šanu un terorismu?

5) Vai trešaj? jaut?jum? pras?bas sa?emt iepriekš?ju at?auju izvirz?šanu, kas ir at?auta ar Kopienu ties?b?m, reglament? EKL 58. panta 1. punkta b) apakšpunkts, saska?? ar kuru k? svar?gs priekšnosac?jums at?aujas izsniegšanai tiek pras?ts, lai attiec?gaj? dal?bvalst? atrastos uz??muma galven? vad?ba vai vismaz fili?le, it ?paši, lai

- b?tu iesp?jams attiec?g?s dal?bvalsts iest?d?m lietprat?gi un efekt?vi veikt uz??muma

dar?jumu un r?c?bas p?rbaudes, t.i., it ?paši ?s? termi?? vai bez br?din?juma,

– ?autu piln?b? p?rraudz?t uz??muma dar?jumus un r?c?bu, izmantojot pieejamos dokumentus vai dal?bvalsts r?c?b? esošos dokumentus,

– b?tu pieejamas par dal?bvalsts teritorij? esošo uz??mumu person?gi atbild?g?s personas,

– nodrošin?tu vai vismaz atvieglotu pras?bu izpildi, ko dal?bvalsts klienti izvirza pret uz??mumu?”

21 Tiesu debat?s *Fidium Finanz* advok?ts inform?ja Tiesu, ka 2005. gada mart? Sengallas kantona kompetent?s iest?des min?tajai sabiedr?bai pieš??ra at?auju pat?ri?a kred?tu izsniegšanai.

III – Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

Ievada piez?mes

22 Ar savu l?gumu par prejudici?lajiem jaut?jumiem iesniedz?jtiesa v?las uzzin?t, vai kred?tu izsniegšana profesion?las darb?bas ietvaros ir uzskat?ma par pakalpojumu sniegšanu un vai uz to attiecas EKL 49. un turpm?kie panti, un/vai t? ietilpst EKL 56. un turpm?ko pantu par kapit?la br?vu apriti piem?rošanas jom?. Pie?emot, ka šie p?d?jie noteikumi ir piem?rojami pamata pr?vas apst?k?os, t? jaut?, vai ar min?tajiem noteikumiem tiek aizliegts t?ds valsts tiesiskais rež?ms k? pamata pr?v?, kas k? min?t?s darb?bas, ko valsts teritorij? veic treš? valst? dibin?ta sabiedr?ba, priekšnosac?jumu izvirza iepriekš?jas at?aujas sa?emšanu un kas paredz, ka š?du at?auju nevar sa?emt, ja t?s teritorij? neatrodas min?t?s sabiedr?bas galven? vad?ba vai t?s fili?le (turpm?k tekst? – “str?d?gais rež?ms”).

23 Jau s?kotn?ji ir j?preciz?, ka str?d?go rež?mu piem?ro ?rpus Eiropas Ekonomikas zonas dal?bvalst?s dibin?t?m sabiedr?b?m. Faktiski Eiropas Ekonomikas zon? dibin?t?m kred?tiest?d?m saska?? ar KWG 53.b panta 1. punktu tiek piem?rots ?pašs rež?ms, kas nav prejudici?l? l?guma priekšmets.

24 K? izriet no š? sprieduma 14. un 15. punkta, Šveic? dibin?t?s *Fidium Finanz* darb?ba bija kred?tu izsniegšana profesion?las darb?bas ietvaros V?cij? rezid?još?m person?m.

25 Pret?ji L?guma sada?? par kapit?la br?vu apriti nor?d?tajam sada?? par pakalpojumu sniegšanas br?v?bu nav neviena noteikuma, kur? b?tu min?ts, ka uz šiem noteikumiem var atsaukties pakalpojumu sniedz?ji – trešo valstu rezidenti, kas dibin?ti ?rpus Eiropas Savien?bas. K? to konstat?jusi Tiesa sav? 1994. gada 15. novembra atzinum? 1/94 (*Recueil*, I?5267. lpp., 81. punkts), š?s p?d?j?s noda?as m?r?is ir nodrošin?t pakalpojumu br?vu sniegšanu dal?bvalstu pilso?iem. T?d?j?di treš? valst? dibin?ta sabiedr?ba nevar atsaukties uz EKL 49. un turpm?kajiem pantiem.

26 Turkl?t faktu pamata liet? norises laik? starp Eiropas Kopienu un t?s dal?bvalst?m, no vienas puses, un Šveices Konfeder?ciju, no otras puses, 1999. gada 21. j?nij? Luksemburg? parakst?tais nol?gums par personu br?vu p?rvietošanas (OV 2002, L 114, 6. lpp.), kura m?r?is ir atvieglot pakalpojumu sniegšanu l?gumsl?dz?ju valstu teritorij?s, v?l nebija sp?k?.

27 T? rodas jaut?jums par robežu un saikni starp L?guma noteikumiem par pakalpojumu sniegšanas br?v?bu, no vienas puses, un par noteikumiem par kapit?la br?vu apriti, no otras puses.

28 Šaj? sakar? no EKL 49. un 56. panta redakcijas, k? ar? no to atrašan?s vietas div?s

daž?d?s L?guma III sada?as noda??s izriet, ka, lai gan tie ir savstarp?ji cieši saist?ti, šo noteikumu m?r?is ir reglament?t divas daž?das situ?cijas un tiem katram ir sava piem?rošanas joma.

29 Šis apst?klis tostarp ir apstiprin?ts ar EKL 51. panta 2. punktu, kur?, no vienas puses, tiek izš?irti ar kapit?la apriti saist?ti banku un apdrošin?šanas pakalpojumi, un, no otras puses, kapit?la br?va aprite, kas paredz, ka min?to pakalpojumu liberaliz?cijai ir j?notiek “atbilst?gi kapit?la aprites liberaliz?cijai”.

30 Protams, nav neiesp?jams, ka ?pašos noteiktos gad?jumos, kad valsts ties?bu norma vienlaic?gi attiecas gan uz pakalpojumu sniegšanas br?v?bu, gan ar? uz kapit?la br?vu apriti, ar to vienlaic?gi tiek rad?ti š??rš?i ab?m š?m br?v?b?m.

31 Ties? tika nor?d?ts, ka š?dos apst?k?os un, ?emot v?r? EKL 50. panta pirm?s da?as redakciju, sal?dzin?jum? ar noteikumiem par kapit?la br?vu apriti noteikumi par pakalpojumu br?vu sniegšanu tiek piem?roti pak?rtoti.

32 Šim argumentam nevar piekrist. Lai gan EKL 50. panta pirmaj? da?? paredz?taj? j?dziena “pakalpojumi” defin?cij? ir ietverts preciz?jums, saska?? ar kuru ir runa par pakalpojumiem, uz kuriem “neattiecas noteikumi par pre?u, kapit?la un personu br?vu apriti”, tom?r šis preciz?jums ir veikts min?t? j?dziena defin?cijas l?men?, neizvirzot priorit?ti starp pakalpojumu sniegšanas br?v?bu un cit?m pamatbr?v?b?m. Faktiski “pakalpojumu” j?dziens attiecas uz pakalpojumiem, uz kuriem neattiecas citas br?v?bas, lai neizr?d?tos, ka k?da veida saimniecisk? darb?ba neietilpst nevien? no pamatbr?v?bu piem?rošanas jom?m.

33 Š?da veida priorit?ti nevar izsecin?t ar? no EKL 51. panta 2. punkta. Š? ties?bu norma ir paredz?ta Kopienu likumdev?jam un ir izskaidrojama ar potenci?li atš?ir?gu pakalpojumu sniegšanas liberaliz?cijas pak?pi, no vienas puses, un kapit?la aprites liberaliz?cijas pak?pi, no otras puses.

34 Ta?u, ja valsts pas?kums vienl?dz ir saist?ts ar pakalpojumu sniegšanas br?v?bu un kapit?la br?vu apriti, ir j?izv?rt?, k?d? apm?r? min?tais pas?kums ir saist?ts ar šo pamatbr?v?bu ?stenošanu un vai t?dos apst?k?os k? pamata liet? k?dai no t?m ir priorit?ra noz?me (skat. p?c analo?ijas 2004. gada 25. marta spriedumu liet? C?71/02 *Karner, Recueil*, I?3025. lpp., 47. punkts; 2004. gada 14. oktobra spriedumu liet? C?36/02 *Omega*, Kr?jums, I?9609. lpp., 27. punkts, un EBTA tiesas 2000. gada 14. j?lija spriedumu liet? E?1/00 *State Management Debt Agency/Islandsbanki?FBA, EFTA Court Report*, 2000–2001, 8. lpp., 32. punkts). Tiesa attiec?go pas?kumu princip? izskata tikai attiec?b? pret vienu no š?m pamatbr?v?b?m, ja izr?d?s, ka viena no t?m ir gluži otrš?ir?ga sal?dzin?jum? ar otru un var tai tikt piesaist?ta (skat. p?c analo?ijas 1994. gada 24. marta spriedumu liet? C?275/92 *Schindler, Recueil*, I?1039. lpp., 22. punkts; 2002. gada 22. janv?ra spriedumu liet? C?390/99 *Canal Satélite Digital, Recueil*, I?607. lpp., 31. punkts; iepriekš min?to spriedumu liet? *Karner*, 46. punkts; iepriekš min?to spriedumu liet? *Omega*, 26. punkts, un 2005. gada 26. maija spriedumu liet? C?20/03 *Burmanjer u.c., Kr?jums*, I?4133. lpp., 35. punkts).

35 Šo apsv?rumu kontekst? b?tu j?atbild uz prejudici?lajiem jaut?jumiem.

Par pirmo jaut?jumu

36 Ar savu pirmo jaut?jumu iesniedz?jtiesa v?las noskaidrot, vai treš? valst? dibin?ta sabiedr?ba profesion?las darb?bas ietvaros kred?tu izsniegšanas dal?bvalsts rezidentiem kontekst? var atsaukties uz EKL 56. pant? min?to kapit?la br?vu apriti vai ar? š?du finanšu pakalpojumu sagatavošanu, sniegšanu un izpildi regul? vien?gi pakalpojumu sniegšanas br?v?ba,

ko nosaka EKL 49. un turpmākie panti.

37 *Bundesanstalt*, Vācijas un Grieķijas valdības, irja, kā arī Itālijas un Portugāles valdības uzskata, ka kredītu izsniegšana profesionālas darbības ietvaros ir pakalpojumu sniegšana EKL 50. panta pirmās daļas izpratnē un ka EKL 56. un turpmākie panti tādās apstākļos kā pamata lietā nav piemērojami. Eiropas Kopienų Komisija un *Fidium Finanz* uzskata, ka uz minēto darbību attiecas kapitāla aprites brīvība un ka šī sabiedrība var atsaukties uz EKL 56. pantu.

38 Vispirms ir jānoskaidro, pie kādas pamatbrīvības ir pieskaitāma *Fidium Finanz* veicamā kredītu izsniegšana profesionālas darbības ietvaros.

39 Tieši no pastāvīgās judikatūras izriet, ka kredītiestādes darbība, kas ir kredītu izsniegšana, tiek atzīta par pakalpojumu EKL 49. panta izpratnē (šajā sakarā skat. 1995. gada 14. novembra spriedumu lietā C-484/93 *Svensson un Gustavsson, Recueil*, I-3955. lpp., 11. punkts, un 1997. gada 9. jūlija spriedumu lietā C-222/95 *Parodi, Recueil*, I-3899. lpp., 17. punkts). Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīvas 2000/12/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu (OV L 126, 1. lpp.) mērķis ir abu – brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības – aspektā reglamentēt kredītu izsniegšanu.

40 Ja ir tiesa, ka *Fidium Finanz* Kopienų tiesību izpratnē nav kredītiestāde tiktāl, ciktāl tās darbība nav no sabiedrības pieņemta depozītus vai citas atmaksājamas summas, kredītu izsniegšana profesionālas darbības ietvaros tomēr ir pakalpojumu sniegšana.

41 Attiecībā uz jēdzienu “kapitāla aprīte”: tas nav Līguma definēts. Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiktāl, ciktāl Līguma EKL 56. pantā bērtībā ir pārrēmtas Direktīvas 88/361 1. panta saturs un pat ja tā bija pieņemta, pamatojoties uz EEK Līguma 69. un 70. panta 1. punktu (EEK Līguma 67.–73. pants tika aizstāts ar EK Līguma 73.B–73.G pantu, jaunajā redakcijā – EKL 56.–60. pants), Līgumam pievienotajai “kapitāla aprītes” nomenklatūrai “kapitāla aprītes” jēdziena definēšanai saglabājas norāde vārtībā (šajā sakarā skat. 1999. gada 16. marta spriedumu lietā C-222/97 *Trummer un Mayer, Recueil*, I-1661. lpp., 21. punkts; 2002. gada 5. marta spriedumu apvienotajās lietās C-515/99, no C-519/99 līdz C-524/99 un no C-526/99 līdz C-540/99 *Reisch u.c., Recueil*, I-2157. lpp., 30. punkts, un 2006. gada 23. februāra spriedumu lietā C-513/03 *van Hilten/van der Heijden*, Krājums, I-1957. lpp., 39. punkts).

42 Aizdevumi un kredīti, ko nerezidenti piešķir rezidentiem, ir ietverti Direktīvas 88/361 I pielikuma VIII sadaļā ar nosaukumu “Finanšu aizdevumi un kredīti”. Atbilstoši minētā pielikuma paskaidrojoshēm piezēmēm šajā kategorijā ir ietverti arī patērētāja kredīti.

43 No tā izriet, ka principā uz kredītu izsniegšanu profesionālas darbības ietvaros attiecas gan pakalpojumu sniegšanas brīvība EKL 49. un turpmāko pantu izpratnē, gan arī kapitāla brīvība aprīte EKL 56. un turpmāko pantu izpratnē.

44 Tādējādi ir jāizvērtē, vai un – attiecīgajā gadījumā – cik lielā mērā strādājis režīms pamata lietas apstākļos ietekmē un ierobežo šīs divas brīvības.

45 No lietas materiāliem izriet, ka attiecīgais režīms attiecas uz Vācijas tiesību aktiem par to uzņēmumu kontroli, kuri veic banku darbības un piedāvā finanšu pakalpojumus. Šis režīms mērķis ir kontrolēt šādu pakalpojumu sniegšanu un tos atļaut veikt tikai uzņēmumiem, kuri garantē pienācīgu darījumu izpildi. Tiktādz uzņēmājam ir jāauts uzsākt darbību iekšējā valsts tirgā, aizdevuma darījums sagatavots un kredīta līgums parakstāts, šis līgums tiek izpildāts un kredīta summa tiek pārskaitāta kredīta ņēmājam.

46 Strādāgā režīma rezultātā uzņēmājiem, kuri neatbilst ar KWG izvirzātajām prasībām, ir

liegt pieejamā Vācijas finanšu tirgum. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru par pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu ir uzskatāmi visi pasākumi, kas aizliedz, traucē vai padara mazāk pievilcīgu šīs brīvības izmantošanu (skat. it īpaši 2002. gada 15. janvāra spriedumu lietā C-439/99 Komisija/Irālija, *Recueil*, I-305. lpp., 22. punkts). Ja prasība par atļauju ir pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums, tad prasība par pastāvīga uzņēmuma esamību faktiski ir šīs brīvības noliegšana. Šāda prasība ir pieļaujama tikai tad, ja tas ir neatņemams nosacījums, lai sasniegtu noteikto mērķi (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Parodi*, 31. punkts, un lietā Komisija/Irālija, 30. punkts).

47 Ēmot vērā šo sprieduma 25. punktā minētos apsvērumus, tādā trešā valstī dibinātā sabiedrība kā *Fidium Finanz* nevar atsaukties uz EKL 49. un turpmākajiem pantiem.

48 Kas attiecas uz kapitāla brīvību atvērti EKL 56. un turpmāko pantu izpratnē, ir iespējams, ka, ar minēto režīmu Vācijas rezidentiem klientiem radot šķēršļus attiecībā uz to finanšu pakalpojumu saņemšanu, ko piedāvā sabiedrības, kas dibinātas Ēriepas Ekonomikas zonas, klienti šos pakalpojumus izmanto reti un tādējādi tiek mazināta ar šiem pakalpojumiem saistītā pārobežu finanšu aprīte. Tajā pašā laikā runa ir tikai par neizbēgamām ierobežojumu attiecībā uz pakalpojumu brīvību atvērti sekām (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Omega*, 27. punkts, un 2006. gada 12. septembra spriedumu lietā C-196/04 *Cadbury Schweppes* un *Cadbury Schweppes Overseas*, Krājums, I-7995. lpp., 33. punkts; pāc analoģijas skat. arī 1992. gada 28. janvāra spriedumu lietā C-204/90 *Bachmann*, *Recueil*, I-249. lpp., 34. punkts).

49 Izskatās, ka tādās apstākļos kā pamata lietā pakalpojumu sniegšanas brīvība salīdzinājumā ar kapitāla brīvību atvērti ir primāra. Faktiski strīdīgais režīms, kā rezultātā trešās valstīs dibinātajām sabiedrībām tiek likti šķēršļi pieejamā Vācijas finanšu tirgum, būtiski ietekmē pakalpojumu sniegšanas brīvību. Tā kā minētais režīma ierobežojošā iedarbība attiecībā uz kapitāla brīvību atvērti ir tikai neizbēgamas radītā ierobežojuma sekas attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu, tad nav jāizvērtē šā režīma saderība ar EKL 56. un turpmākajiem pantiem.

50 Ēmot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka valsts režīms, saskaņā ar kuru dalībvalsts savā teritorijā kā kredītu izsniegšanas profesionālas darbības ietvaros, ko veic trešā valstī dibinātā sabiedrība, priekšnosacījumu izvirza iepriekšējās atļaujas saņemšanu un saskaņā ar kuru šādu atļauju nevar piešķirt, ja minētās sabiedrības galvenā vadība vai tās filiāle neatrodas šajā dalībvalstī, pārsvarā ietekmē pakalpojumu sniegšanas brīvības izmantošanu EKL 49. un turpmāko pantu izpratnē. Trešā valstī dibinātā sabiedrība nevar atsaukties uz šiem noteikumiem.

51 Ēmot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, uz iesniedzējtiesas pārrījiem uzdotajiem jautājumiem nav jāatbild.

Par tiesāšanas izdevumiem

52 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šā tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanas izdevumiem. Tiesāšanas izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanas izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa nospriež:

valsts režīms, saskaņā ar kuru dalībvalsts savā teritorijā kā kredītu izsniegšanas profesionālas darbības ietvaros, ko veic trešā valstī dibinātā sabiedrība, priekšnosacījumu izvirza iepriekšējās atļaujas saņemšanu un saskaņā ar kuru šādu atļauju nevar piešķirt, ja minētās sabiedrības galvenā vadība vai tās filiāle neatrodas šajā dalībvalstī, pārsvarā ietekmē pakalpojumu sniegšanas brīvības izmantošanu EKL 49. un turpmāko pantu izpratnē. Trešā valstī dibinātā sabiedrība nevar atsaukties uz šiem

noteikumiem.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – vācu.